

2. Причины неудач внедрения ERP-систем в России. □ Управление 3000: [Електронний ресурс]. □ Режим доступу: <http://bizoffice.ru/automat/idei-i-mnenia/prichiny-neudach-vnedrenia-erp-sistem-v-rossii.html>.

Мишина Ю.В., к.е.н., доц., Бровкова О.Г.

Порівняльна характеристика деяких моделей управління грошовими потоками підприємства

Грошовий потік підприємства - це сукупність розподілених у часі надходжень і виплат коштів, які генеруються його господарською діяльністю. Він охоплює процеси розподілу й обміну [1].

Актуальність теми. Для нормального функціонування будь-якого підприємства необхідно контролювати рух вхідних та вихідних грошових коштів. Управління грошовими потоками – це той інструмент, за допомогою якого можна досягти бажаного результату діяльності – отримання максимального прибутку, при мінімальних витратах. Основною метою управління грошовими потоками є забезпечення фінансової рівноваги підприємства в процесі його розвитку шляхом балансування обсягів надходження і витрати коштів і їхньої синхронізації в часі. Саме цим обумовлено вибір досліджуваної теми.

В західній практиці найбільшого поширення набули такі моделі управління грошовими потоками підприємства: Міллера – Орра (була розроблена М. Міллером (M. Miller) і Д.Орром (D. Orr) у 1966 р.) і Баумоля – Тобіна (була розроблена В. Баумолом (W. Baumol) у 1952 р.)

Модель Міллера – Орра (англ. Miller-Orr model) допомагає правильно та раціонально управляти грошовим запасом підприємства, в умовах коли щоденний приплив та відтік грошових коштів непередбачуваний. Іноді цю модель називають вдосконаленою моделлю Баумоля.

Залишок засобів на рахунку хаотично міняється до тих пір, доки не досягає верхньої межі. Як тільки це відбувається, підприємство починає купувати коштовні папери, щоб повернути запас грошових коштів до деякого нормального рівня (точці повернення). Якщо запас грошових коштів досягає нижньої межі, то підприємство продає свої коштовні папери і поповнює запас грошових коштів до нормального рівня [2].

Етапи реалізації моделі Міллера - Орра:

1. визначається мінімальна величина грошових коштів, що потрапляють на розрахунковий рахунок;
2. визначається варіація щоденного припливу засобів на розрахунковий рахунок;
3. визначаються витрати на зберігання засобів на розрахунковому рахунку і витрати на конвертування грошових коштів у цінні папери;

4. розраховують розмах варіації залишку грошових коштів на розрахунковому рахунку;

5. розраховують верхній кордон грошових коштів на розрахунковому рахунку при перевищенні якого необхідно частину грошових коштів конвертувати в короткострокові коштовні папери;

6. визначають точку повернення – величину залишку грошових коштів на розрахунковому рахунку, до якої необхідно повернутися у випадку, якщо фактичний залишок засобів на розрахунковому рахунку виходить за кордони інтервалу (верхній кордон; нижній кордон) [3].

Досвід вживання описаної моделі показав її переваги перед чисто інтуїтивним управлінням грошовими коштами.

Модель Міллера – Орра допомагає визначити політику управління грошовими коштами на розрахунковому рахунку підприємства.

Модель Баумоля – Тобіна (англ. Baumol-tobin model). Це модель попиту на гроші, згідно якої власники вкладів визначають розміри необхідної їм суми готівки виходячи із співвідношення збитків у вигляді неотриманого на цю суму банківського відсотка і вартості оцінки заощадження часу від нечастого відвідування банку [4].

Вона передбачає, що підприємство починає працювати, маючи максимальний для нього рівень грошових коштів, і потім поступово витрачає їх. Всі засоби, що поступають, від реалізації товарів і послуг вкладаються в короткострокові коштовні папери. Як тільки запас грошових коштів виснажується, тобто стає рівним нулю або досягає деякого заданого рівня безпеки, підприємство продає частину коштовних паперів і тим самим поповнює запас грошових коштів до первинної величини [2].

Головна їх перевага полягає у зручності: громадянин звільняється від необхідності постійно звертатися в банк. Однак при цьому він може мати збитки, втрачаючи відсотки, які міг би отримати, поклавши відповідну суму на банківський рахунок. Практична значимість моделі управління готівкою Баумоля-Тобіна полягає ще й у тому, що вона може бути використана як теорія швидкості обігу грошей. [3]

Модель Баумоля – Тобіна прийнятна для підприємств, грошові витрати яких стабільні і прогнозовані.

Отже, можемо зробити висновок, що головна розбіжність між досліджуваними моделями заключається у тому, що одна модель використовується в умовах, коли грошові витрати прогножуються, а друга коли вони непередбачувані.

Література:

1. Аналіз вхідних і вихідних грошових потоків – Режим доступу: <http://inpos.com.ua/151>
2. Г.Г. Кірейцев, Житомир: ЖІТІ, 2001. -440 с. «Фінансовий менеджмент» - Режим доступу: <http://buklib.net>
3. Р.А. Славюк «Фінанси підприємства.» - Режим доступу: <http://pidruchniki.ws>